

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 371

§ 371

## A-tulkkkaus Oy:n osakkeiden myynti

Valmistelijat / lisätiedot:  
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi  
Vaihde 09 816 21

### Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1  
myy A-Tulkkkaus Oy -nimisen yhtiön yhden (1) osakkeen. Osake käsittää noin 0,1 % yhtiön koko osakekannasta. Osakkeen velaton kauppahinta on 2 850 euroa

2  
tekee yhdessä muiden A-Tulkkkaus Oy:n osakkeenomistajien kanssa liitteen 2 mukaisen osakkeenomistajien yksimielisen päätöksen

3  
päättää, että päätösten täytäntöönpano on ehdollinen sille, että kaikki A-Tulkkkaus Oy:n osakkeenomistajat allekirjoittavat osakkeiden myyntiä koskevan kauppakirjan ja osakkeenomistajista Vantaa, Helsinki, HUS ja Kera-va allekirjoittavat sopimuksen suoramarkkinasta ostajan kanssa

4  
valtuuttaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä laatimaan ja allekirjoittamaan liitteenä oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja osakekaupan täytäntöönpanoon liittyvät osakepuolten väliset asiakirjat sekä tekemään liitteen mukainen osakkeenomistajien yksimielinen päätös sekä tekemään sopimusehtoihin ja päätökseen vähäisiä tai teknisiä muutoksia

### Käsittely

### Päätös

Kaupunginhallitus:  
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

### Selostus

**Yhtiö ja myynnin perusteet**

A-Tulkkkaus Oy on tulkitsemis- ja kääntämispalveluita sekä niitä tukevia toimintoja tuottava Vantaan kaupungin konserniyhtiö. Yhtiö toimii sidosyksikkönä sen omistajina oleville hankintayksiköille. Vantaan kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 99,6 %. Muut osakkaat ovat Helsinki, Espoo ja Kerava sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (jäljempänä "HUS"), joista kullakin on omistuksessaan yksi osake.

Yhtiön liikevaihto on ollut tilikaudella 2019 noin 8 milj. euroa ja tilikauden voitto noin 320 000 euroa. Yhtiön oma pääoma on 1,7 milj. euroa. Liikevaihdon kertymä tilikaudelta 2019 jakautuu omistaja-asiakkaiden ja muiden asiakkaiden välillä seuraavasti: Helsinki 2,75 milj. euroa (34,5%); HUS 2,34 milj. euroa (29,3%); Vantaa 2,15 milj. euroa (26,9%); Kerava 0,28 milj. euroa (3,6%); Espoo 0,26 milj. euroa (3,2%) ja muut asiakkaat 0,2 milj. euroa (2,5%).

Yhtiö tuottaa valtaosan palveluistaan omistajiensa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajille. Tulkkauspalveluiden kysyntä Suomessa on kasvanut voimakkaasti maahanmuuton kasvun myötä, minkä vuoksi toimintaympäristön muutos on edellyttänyt yhtiöltä viime vuosina panostamista erityisesti tilaustoiminnan kehittämiseen. Teknologian hyödyntämisen takia alan palvelut muuttavat muotoaan ja tulkkauspalvelujen tuottavuus kasvaa ja palveluiden hinnat laskevat. Henkilöstön toiminta tehostuu myös tulkkauksen tilaajien ja laskujen käsittelijöiden osalta.

Koronavirustilanne on kasvattanut voimakkaasti asiakkaiden tarvetta etätulkkaukseen. Asiakkaat ovat luoneet kiireellisesti erilaisia etäpalveluiden tuottamisprosesseja, joista osa jäänee käyttöön myös koronavirustilanteen päättyessä. Asiakkaiden palvelutarpeiden muutos läsnäoloa vaativasta tulkkauksesta etätulkkaukseen tulee jäämään osin pysyväksi ja paine etätulkkaukseen kasvaa myös siksi, että sen hinta on paljon edullisempi läsnätulkkaukseen verrattuna. Lisäksi etätulkkkaus on palvelumuotona paljon ketterämpi, koska tulkin voi saada hyvinkin nopeasti.

Painopisteen siirtyminen etätulkkaukseen tarkoittaa muutoksia myös yhtiön palveluiden toteuttamisessa sekä hinnoittelun voimakasta muutosta. Tämän lisäksi yhtiön on investoitava tarvittaviin ohjelmistoihin, jotka ovat yhtiölle välttämättömiä etätulkkauspalveluiden kysyntään vastaamiseksi. Toiminnan painopisteen muuttaminen edellyttäisi voimakkaita muutoksia yhtiön henkilöstörakenteeseen, sillä mobiiliteknologiaa hyödyntävä etätulkkauspalvelujen tuottaminen automatisoi monia työvaiheita, joihin tarvitaan tällä hetkellä henkilöresursseja. Lisäksi yhtiö tarvitsisi uutta osaamista it-puolelle.

Toimialalla tapahtuneen muutoksen vuoksi omistajien ovat arvioineet, tulevatko ne jatkamaan yhtiön omistajana vai tulisiko omistajien hankkia palvelut jatkossa muulla tavalla kuin omistamansa sidosyksikön kautta. Nykyisten omistajien omistuksen säilyttäminen A-Tulkkkaus Oy:ssä ei ole välttämätöntä, koska tulkkauspalvelut eivät ole omistajien ydintoimintaa. Vantaan kaupungin taloudellinen tilanne ja kaupungin lähivuosien investointitarve ei mahdollista osallistumista yhtiön investointien rahoittamiseen. Lisäksi hankintayksiköiden omistajuus ja sidosyksikköasemaan liittyvät reunaehdot asettavat haasteita A-Tulkkkaus Oy:n toiminnan kehittämiseksi, sillä sidosyksikkönä yhtiö ei voi myydä palveluitaan muille kuin omistajana oleville hankintayksiköille.

Parhaaksi vaihtoehdoksi A-Tulkkauk Oy:n toiminnan uudistamiselle on arvioitu omistuksesta luopuminen. Vantaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 11.5.2020 § 7 edetä omistuksesta luopumisen valmistelussa. Myös HUS:n konsernijaosto on 3.6.2020 § 34 tehnyt vastaavan päätöksen asiasta ja muut pienosakkaat ilmoittaneet halukkuutensa omistuksesta luopumiseen.

## **Osakkeiden myynti**

Jatkovalmistelussa osakkeiden myynti ja sitä seuraava erillinen palveluhankinnan kilpailuttaminen on valikoitunut parhaaksi tavaksi toteuttaa yhtiön omistuksesta luopuminen. Tähän vaihtoehtoon liittyvät kilpailutusriskit ovat pienemmät ja eteneminen palveluhankinnan kilpailutuksessa suoraviivaisempaa, kun kilpailutukseen ei kuulu osakekaupan osuutta.

Tulkkaustoimialan suurimmilta toimijoilta on tiedusteltu kesällä 2020 kiinnostusta osakkeiden ostamiseen. Näistä toimijoista yksi on päätenyt jättämään indikatiivisen tarjouksen, jonka pohjalta on käynnistetty jatkoneuvottelut.

Osakkeet esitetään myytäväksi Tulka Oy:lle. Tulka Oy on tulkkaukspalveluita tuottava yritys, joka on erityisesti kehittänyt sähköisten alustojen, kuten mobiiliapplikaation, kautta tapahtuvaa tulkkaustoimintaa.

Vantaan kaupunki pääomistajana allekirjoittaa oman myyjän vakuutuksilta ja ehdoilta laajemman kauppakirjan. Muut pienemmän osuuden omistavat pienosakkaat allekirjoittavat ehdoiltaan yksinkertaisemman kauppakirjan.

Pienosakkaiden osalta kauppahinnaksi on neuvoteltu 2 850 euroa. Vantaan kaupungin osalta kauppahinta tarkentuu lokakuun aikana päättyvän due diligence prosessin jälkeen.

Myyntipäätöksen täytäntöönpanon ehtona on, että kaikki osakkeenomistajat päättävät myynnistä ja allekirjoittavat kauppakirjan. Lisäksi muiden osakkaiden kuin Espoon osalta päätöksen täytäntöönpano edellyttää päätöstä suorahankinnasta ostajalta siihen saakka, kunnes osakkaat ovat kilpailuttaneet tulkkaukspalveluiden hankinnan.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen toimialassa todetaan, että yhtiön toimialana on tuottaa palveluita vain julkisille hankintayksiköille. Lisäksi osakkeita voi toimialamääräyksen mukaan luovuttaa vain hankintalain mukaisille hankintayksiköille. Tämä yhtiöjärjestysmääräys tulee muuttaa ennen kaupan täytäntöönpanoa, koska ostaja ei ole hankintayksikkö.

## **Valtiontuki**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU:n valtiontukisääntöjen mukaan julkisena tukena ei huomioida sellaista toimenpidettä, joka on toteutettu markkinaehtoisesti. Arviointiin sovelletaan

ns. markkinataloustoimija-periaatetta. Periaatteen mukaan yrityksille ei saa antaa viranomaisen toimesta sellaisia taloudellisia etuja, joita yksityinen toimija ei viranomaisen asemassa toimiessaan olisi myöntänyt yritykselle. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtiontukea, eivätkä näin ollen johda taloudellisen edun myöntämiseen, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja.

Julkisyhteisön myyntitoimenpiteissä valtiontukiproblematiikka voisi tulla kyseeseen muun muassa alihintaisesta kauppahinnasta sovittaessa. Vakiintuneen yrityskauppamenettelyn huolellinen noudattaminen eli kaupan kohteen arvioinnin ja erillisen arvonmäärityksen tekeminen on omiaan varmistamaan markkinaehtoisten kaupan ehtojen muodostumisen. Näin toimittaessa kaupan osapuolet pyrkivät kaupassa parhaan mahdollisen tuloksen syntymiseen. Tämä estää tukielementin syntymisen järjestelyn yhteydessä. Mikäli prosessissa on mukana useampi potentiaalinen ostajataho tarjoamassa, vahvistaa tämä markkinaehtoisuutta.

Vantaan kaupunki on teettänyt A-Tulkkauk Oy:n arvosta arvonmäärityksen ja valtiontukisäännösten noudattamisen arvioinnin ulkopuolisella tilintarkastusyhteisöllä. Eситetty kauppahinta on arvonmäärityksen mukainen. Lisäksi kaupan ehtojen markkinaehtoisuutta vahvistaa se, että toimialan merkittävälle toimijoille on tarjottu mahdollisuus osallistua tarjoajana myyntiprosessiin. Kauppahintaan ei siten sisälly kiellettyä valtiontukea, koska valtiontukea koskevat kriteerit eivät täyty.

## **Päätöshistoria**